

Notă informativă la proiectul bugetului raional Ocnița pe anul 2020

Introducere

În atenția consilierilor raionali din raionul Ocnița, conducătorilor de instituții publice finanțate din bugetul raional, și societății civile se propune spre examinare și discuții proiectul bugetului raional pe anul 2020.

Prezenta notă informativă oferă detalii cu privire la structura bugetului raional Ocnița și conține principalele descrieri ale particularităților elaborării proiectului de buget pe anul 2020.

Proiectul bugetului raional pe anul 2020 este elaborat în conformitate cu prevederile Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181 din 25 iulie 2014, Legii nr.397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale, ținând cont de Particularitățile privind elaborarea de către autoritățile administrației publice locale a proiectelor bugetelor locale pentru anul 2020 și a estimărilor pe anii 2021-2022, comunicate prin circulara Ministerului Finanțelor nr. 06/2-07 din 04.11.2019; de clasificăția bugetară, aprobată prin Ordinul Ministrului Finanțelor nr. 208 din 24 decembrie 2015; precum și de Setul metodologic privind elaborarea, aprobarea și modificarea bugetului, aprobat prin Ordinul Ministrului Finanțelor nr.209 din 24 decembrie 2015.

Pentru estimarea veniturilor și cheltuielilor bugetului raional pe anul 2020 a fost utilizată informația privind veniturile și cheltuielile perioadelor precedente, în special sumele aprobate pe anul 2019 (plan precizat). În tabelele de mai jos, cu titlu de informare este prezentată informația privind executarea scontată a bugetului raional pe anul 2019:

Tabel: Analiza executării scontate a bugetului raional la partea de venituri

Denumirea	Cod	Aprobat 2019	Precizat 2019	Scontat 2019	Devieri, Scontat 2019- Precizat 2019, mii lei
I.VENITURI	1	110 041,70	125 720,20	125 888,75	168,55
Impozit pe venitul persoanelor fizice	1111	4 676,90	4 676,90	5 800,00	1 123,10
Alte taxe pentru marfuri si servicii	1146	520,00	520,00	870,00	350,00
Renta	1415			0,45	0,45
Taxe si plati administrative	1422	45,00	45,00	65,00	20,00
Comercializarea marfurilor si serviciilor de catre institutiile bugetare	1423	2 442,40	2 442,40	1 820,00	-622,40
Amenzi si sanctiuni contraventionale	1431			5,80	5,80
Amenzi pentru incalcarea traficului rutier	1432				0,00
Donatii voluntare pentru cheltuieli curente	1441		2,60	2,60	0,00
Donatii voluntare pentru cheltuieli capitale	1442	511,60	511,60	3,20	-508,40
Alte venituri	1451				0,00
Venituri neidentificate	1452				0,00
Transferuri primite intre bugetul de stat si bugetele locale de nivelul 2	1911	100 944,50	116 620,40	116 420,40	-200,00

Transferuri primite între instituțiile bugetului de stat și instituțiile bugetelor locale de nivelul 2	1913	901,30	901,30	901,30	0,00
--	------	--------	--------	--------	-------------

După cum observăm, pînă la finele anului nu vor fi încasate în mărimea planificată resursele colectate de instituții din comercializarea serviciilor contra plată, precum și donațiile voluntare pentru cheltuieli capitale, care urmau a fi primite de la Fondul de Eficiență Energetică, însă din cauza tergiversării procesului de recepție a lucrărilor la Gimnaziul „Petru Zadnipru”, nu se va reuși primirea acestor sume în anul curent, ele fiind trecătoare pentru anul 2020. Totodată, veniturile încasate din impozitul pe venitul persoanelor fizice, precum și din alte taxe pentru mărfuri și servicii vor depăși așteptările. De asemenea, urmare a condițiilor climatice favorabile, nu vor fi utilizate în măsura planificată transferurile pentru infrastructura drumurilor, care au fost preconizate pentru întreținerea de iarnă.

Tabel: Analiza executării scontate a bugetului raional pe anul 2019 la partea de cheltuieli, în aspect funcțional:

Denumirea grupelor principale de funcții	Aprobat 2019	Precizat 2019	Scontat - 2019	Devieri, Scontat 2019- Precizat 2019, mii lei
1	2	3	4	5
<u>Cheltuieli, total</u>	109 581,1	129 428,5	126 591,6	-2 836,9
Servicii de stat cu destinație generală	6 913,7	7 485,3	7 325,0	-160,3
Apărarea națională	159,6	159,6	149,0	-10,6
Ordine publică și securitate națională		163,9	152,6	-11,3
Servicii în domeniul economiei	9 080,4	9 510,7	9 200,0	-310,7
Ocrotirea sănătății	545,0	1 125,9	1 105,0	-20,9
Cultura, sport, tineret, culte și odihnă	3 549,0	4 763,7	4 630,0	-133,7
Învățămînt	76 122,4	91 031,4	89 300,0	-1 731,4
Protecție socială	13 211,0	15 188,0	14 730,0	-458,0

După cum vedem din tabelul de mai sus, în anul 2019 o parte de cheltuieli planificate în buget nu vor fi efectuate din cauza economiilor la procurarea bunurilor și serviciilor, precum și numărului mai mic de beneficiari ale unor plăți sociale.

Obiectivul bugetului raional pe anul 2020 constă în asigurarea continuității politicilor asumate pînă în prezent, cu unele îmbunătățiri, limitate de resursele disponibile, menținînd totodată echilibrul bugetar.

Bugetul raional pe anul 2020 este estimat la venituri în sumă de 134792,9 mii lei și la cheltuieli în sumă de 133738,0 mii lei, cu un sold bugetar (excedent) de 1054,9 mii lei,

Soldul bugetar este acoperit de următoarele surse de finanțare:

- rambursarea sumei de bază a creditului Energetic II în mărime de 1176,9 mii lei, care reprezintă suma scadentă în anul 2020 de 63,7 mii dolari SUA, convertită în lei la un curs de 18,47 lei/1Dolar SUA;
- sold la cont la începutul anului 2020 în mărime de 122,0 mii lei, format în urma neutilizării fondului educației incluzive în anul 2019 (28,0 mii lei) și inclus în fondul nerepartizat pe anul 2020, precum și din contul încasării veniturilor anului 2019 supra plan (94,0 mii lei) și planificate la activități sportive în anul 2020 pentru achitarea datoriilor la deplasări și transport legate de participarea echipelor de sportivi la diferite campionate în lunile noiembrie-decembrie 2019, precum și organizarea turneului internațional la giudo în memoria antrenorului emerit Victor Slesari.

Sinteza indicatorilor principali ai bugetului raional: venituri, cheltuieli, inclusiv cheltuielile de personal, soldul bugetului și sursele de finanțare, sînt reflectate în anexa nr. 1 la proiectul deciziei.

În conformitate cu cerințele legii privind finanțele publice locale nr. 397 din 16.10.2003, se propune de aprobat plafonul datoriei bugetului raional, care reprezintă datoria la împrumutul recreditat de Ministerul Finanțelor în cadrul proiectului Energetic II și garanțiile acordate de Consiliul raional, la situația din 31.12.2020. Plafonul datoriei se propune de aprobat în mărime de 4827,1 mii lei (echivalentul a 254,86 mii dolari SUA).

Limitele maxime a unităților de personal din instituțiile bugetare finanțate din bugetul raional sunt reflectate în anexa nr. 7 la proiectul deciziei, iar în tabelul 5 la nota informativă aceste limite sunt reflectate și pe subgrupele de funcții în dinamică.

• **Venituri**

Volumul planificat al veniturilor bugetului raional Ocnița în anul 2020, propus spre aprobare, constituie 134792,9 mii lei, fiind în ceștere față de suma aprobată pe anul 2019 cu 22,5 puncte procentuale. Veniturile bugetului raional sînt alcătuite din:

1. Defalcări de la veniturile generale de Stat în sumă de 2826,6 mii lei, din care:
 - 1.1. impozitul pe venitul reținut din salariu (11110) în sumă de 2776,1 mii lei,
 - 1.2. impozitul pe venitul persoanelor fizice declarat și/sau achitat (11121) în sumă de 33,8 mii lei,
 - 1.3. impozitul pe venitul persoanelor fizice în domeniul transportului rutier de persoane în regim de taxi (11125) în sumă de 15,0 mii lei,
 - 1.4. impozitul pe venit aferent operațiunilor de predare în posesie sau folosință a proprietății imobiliar (11130) în sumă de 1,7 mii lei.Aceste defalcări reprezintă 25% din sumele preconizate spre încasare de la contribuabili în teritoriul orașului Ocnița, deoarece conform proiectului de modificare a Legii privind finanțele publice locale, începînd cu 01.01.2020 în bugetul raional vor fi defalcate 25 % numai de la impozitul pe venit persoane fizice încasat în orașul Ocnița, iar de la impozitul încasat în restul localităților va fi defalcat 100 % în bugetele locale de nivelul întîi. Astfel, veniturile bugetului raional din defalcări se va diminua începînd cu 01.01.2020, fiind acoperite cu creșterea transferurilor cu destinație generală și cu transferuri din fondul de compensare. La planificarea impozitului pe venit persoane fizice s-au luat în considerație dinamica încasărilor pe acest compartiment pe anii 2016-2018 și 10 luni ale a. 2019 și politicile statului în domeniul majorării salariilor în sectorul bugetar.
2. Veniturile proprii în sumă de 660,0 mii lei, în componența căror intră taxele pentru folosirea resurselor naturale estimate în baza datelor agenților economici privind volumul extragerilor, costul minereurilor extrase, precum și a dinamicii din anii precedenți, din care: 90,0 mii lei – taxa pentru apă (114611); 550,0 mii lei – taxa pentru extragerea mineralelor utile (114612); 20,0 mii lei – taxa pentru lemnul eliberat pe picior (114613).
3. Resursele atrase de instituțiile publice au fost estimate în mărime de 3793,4 mii lei, din care:
 - 3.1. încasări de la prestarea serviciilor cu plată (142310) – 1412,4 mii lei, estimate în baza tarifelor pentru servicii propuse spre aprobare în anexa nr. 4 la proiectul deciziei;
 - 3.2. plata pentru locațiunea bunurilor patrimoniului public (142320) – 1001,5 mii lei, estimată în baza contractelor privind chiria bunurilor proprietate publică;
 - 3.3. donații voluntare pentru cheltuieli curente în sumă de 3,0 mii lei, care se preconizează a fi încasate de Școala sportivă Ocnița;
 - 3.4. donații voluntare pentru cheltuieli capitale în sumă de 341,2 mii lei, care se preconizează a fi încasate de Gimnaziul „P. Zadnipro” s. Sauca (213,2 mii lei) și Liceul teoretic „M. Sadoveanu” (113,0 mii lei) de la Fondul de Eficiență Energetică.
4. Resursele fondurilor speciale au fost estimate în mărime de 1035,3 mii lei, din care:
 - 4.1. Taxa la cumpărarea valutei străine de către persoanele fizice în casele de schimb valutar (142245) în mărime de 60,0 mii lei, estimate în baza dinamicii încasărilor în a. 2017-2018 și 10 luni ale anului 2019;

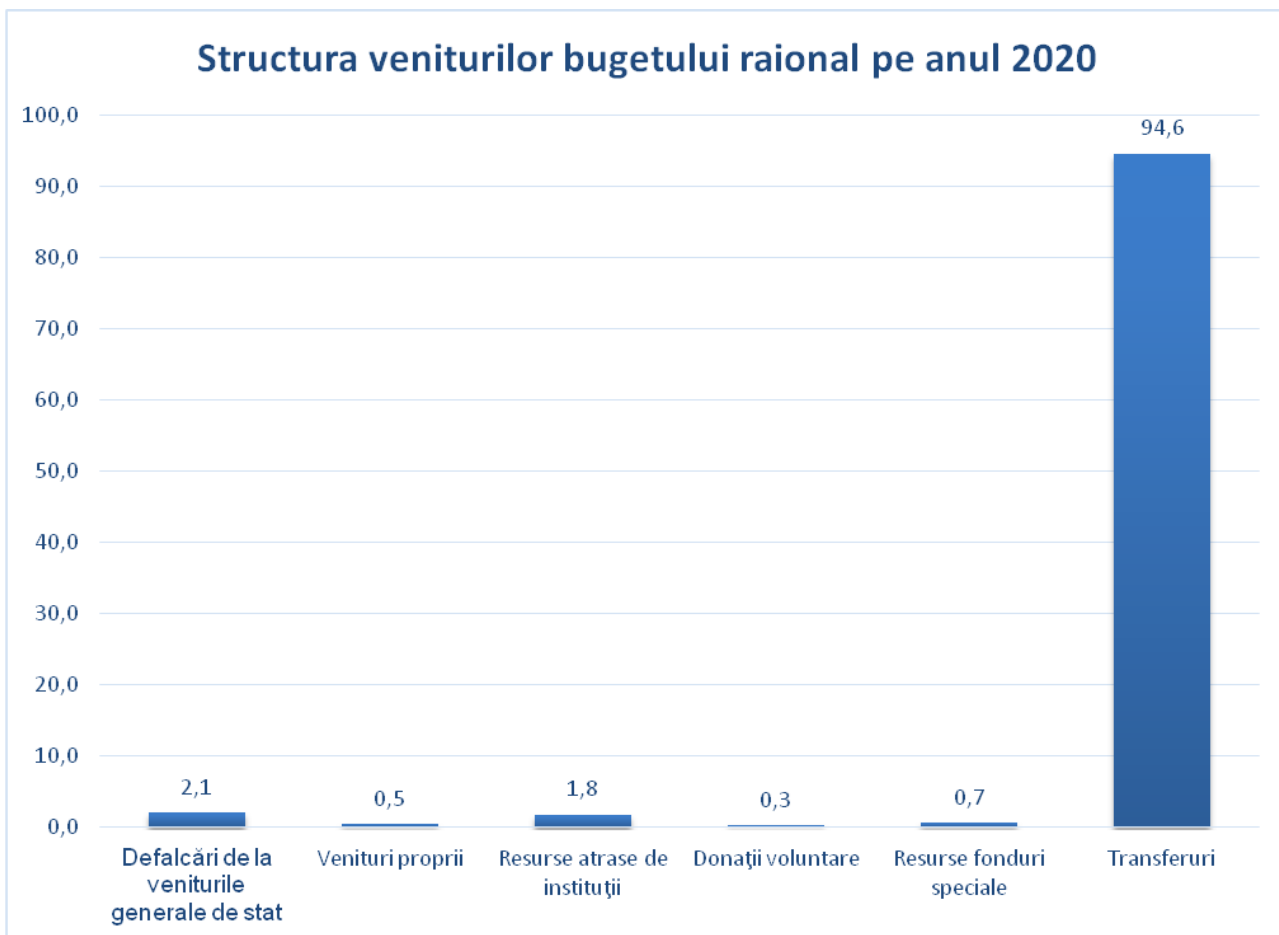
- 4.2. Transferuri curente primite cu destinație speciala între instituțiile bugetului de stat și instituțiile bugetelor locale de nivelul II (191310), ce urmează a fi primite din Fondul de susținere a populației în mărime de 975,3 mii lei, conform proiectului legii bugetului de stat pe anul 2020, pentru pachetul minim de servicii sociale.
5. Transferuri primite între bugetul de stat și bugetele locale de nivelul II în sumă de 127512,9 mii lei, din care:
- 5.1. Transferuri curente primite cu destinație specială între bugetul de stat și bugetele locale de nivelul II pentru învățământul preșcolar, primar, secundar general, special și complementar (extrașcolar) (191111) în sumă de 83117,0 mii lei;
- 5.2. Transferuri curente primite cu destinație specială între bugetul de stat și bugetele locale de nivelul II pentru asigurarea și asistența socială (191112) în sumă de 2584,8 mii lei. Din contul acestei sume urmează a fi finanțate indemnizația pentru tutelă (1062,7 mii lei), compensații pentru serviciile de transport (1101,4 mii lei), indemnizațiile și compensațiile tinerilor specialiști din instituțiile de învățământ angajați în baza repartizărilor Ministerului Educației (265,6 mii lei), asigurarea cu bani de buzunar a copiilor plasați în serviciile sociale: asistență parentală profesionistă, casa de copii de tip familial, tutelă (155,1 mii lei);
- 5.3. Transferuri curente primite cu destinație specială între bugetul de stat și bugetele locale de nivelul II pentru școli sportive (191113) în sumă de 2356,6 mii lei;
- 5.4. Transferuri curente primite cu destinație specială între bugetul de stat și bugetele locale de nivelul II pentru infrastructura drumurilor (191116) în sumă de 12723,5 mii lei;
- 5.5. Transferuri curente primite cu destinație generală între bugetul de stat și bugetele locale de nivelul II (191131) în sumă de 25777,8 mii lei, calculate în baza formulei aprobate prin Legea privind finanțele publice locale;
- 5.6. Transferuri curente primite cu destinație generală din fondul de compensare între bugetul de stat și bugetele locale de nivelul II (191132) în sumă de 953,2 mii lei, alocate pentru compensarea pierderilor de la schimbarea modului de partajare a impozitului pe venitul persoanelor fizice și modului de formare a fondului de echilibrare.

Structura veniturilor bugetului raional pe anul 2020 în valoare nominală și ca pondere în total este ilustrată în tabelul și diagrama de mai jos:

Tabel: Structura veniturilor bugetului raional pe anul 2020

Denumire	Proiect 2020, mii lei	Pondere în total, %
I. Venituri, total	134792,9	100,0
Defalcări de la veniturile generale de stat	2826,6	2,1
Venituri proprii	660,0	0,5
Resurse atrase de instituții	2413,9	1,8
Donații voluntare	344,2	0,3
Resurse fonduri speciale	1035,3	0,7
Transferuri	127512,9	94,6

Diagramă:

Toate veniturile bugetului raional prognozate pe anul 2020 sunt reflectate în anexa nr. 2 la proiectul deciziei și, mai desfășurat (inclusiv în dinamică), în tabelul nr. 2 la Nota informativă, iar resursele colectate de instituții sunt reflectate pe instituții și subgrupe de funcții în anexa nr. 5 la proiectul deciziei. Nomenclatorul tarifelor pentru serviciile prestate contra plată de instituțiile publice este propus spre aprobare în anexa nr. 4 la proiectul deciziei.

- **Cheltuieli**

Competențele în efectuarea cheltuielilor pe domenii de activitate sunt delimitate prin legislația privind administrația publică locală și descentralizarea administrativă.

Resursele financiare disponibile sunt direcționate pe programe de importanță vitală, care ar permite soluționarea problemelor stringente, fără admiterea de datorii creditoare și blocaje financiare, cu excepția școlii sportive și instituțiilor de învățământ secundar și extrașcolar, unde situația este alta.

Cheltuielile (cu excepția celor efectuate din contul transferurilor cu destinație specială) s-au estimat în dependență directă de suma resurselor estimate.

La estimarea cheltuielilor aferente proiectului de buget pe anul 2020 și estimărilor pe anii 2021-2022, instituțiile - beneficiari de alocații s-au condus de:

- actele normative și legislative, strategiile și programele care reglementează activitatea ramurilor (domeniilor) respective;
- angajamentele de cheltuieli asumate în anii precedenți cu impact financiar asupra anilor planificați (majorarea salariilor în anii precedenți, rambursarea împrumutului recreditat pe termen lung, angajamentele contractuale cu donatorii interni);
- volumul resurselor colectate de instituțiile bugetare;
- actele legislative și normative care reglementează aspectele referitoare la remunerarea muncii (cu modificările și completările ulterioare)

La estimarea mijloacelor pentru cheltuieli și pentru procurarea activelor nefinanciare, s-a mai ținut cont de cheltuielile efectuate în perioadele precedente pe fiecare articol în parte, de indicii de

creșterea a prețurilor de consum, de activitățile planificate de anumite instituții în anul viitor, precum și de necesitatea aplicării unui regim strict de economie, un accent deosebit fiind pus și pe îmbunătățirea procedurilor de achiziții publice. Necesitatea economisirii resurselor rezultă din situația complicată cu bugetele a 15 instituții de învățământ, la care se înregistrează un deficit calculat de 6599,8 mii lei, care nu poate fi acoperit din componenta raională potrivit regulamentelor în vigoare, și pentru care va fi necesar de alocat mijloace din resursele disponibile cu caracter general.

Din bugetul raional vor fi finanțate 51 instituții publice, cu următoarea structură:

Structura instituțiilor publice întreținute din mijloacele bugetului raional

Nr. d/o		numărul instituțiilor	numărul unităților
1	Autorități executive	9	100,25
2	Școli primare-grădinițe	2	33,88
3	Gimnazii-grădiniță	1	31,78
4	Gimnazii	18	375,57
5	Licee	4	233,90
6	Instituții extrașcolare	4	70,21
7	Alte instituții din domeniul învățământului (centrul metodic, serviciul asistență psihopedagogică, serviciul transport elevi)	3	22,02
8	Școli sportive	1	21,23
9	Orchestre de muzică populară	1	8,5
10	Centru de tineret	1	1
11	Instituții și servicii din domeniul protecției sociale	7	157,75
Total		51	1056,09

Cheltuielile bugetului raional pentru anul 2020 se estimează la 133738,0 mii lei, ce este cu 22,0 puncte procentuale mai mult decât a fost aprobat pe anul 2019.

Evoluția cheltuielilor bugetului raional pe anul 2020 comparativ cu bugetul aprobat pe anul 2019

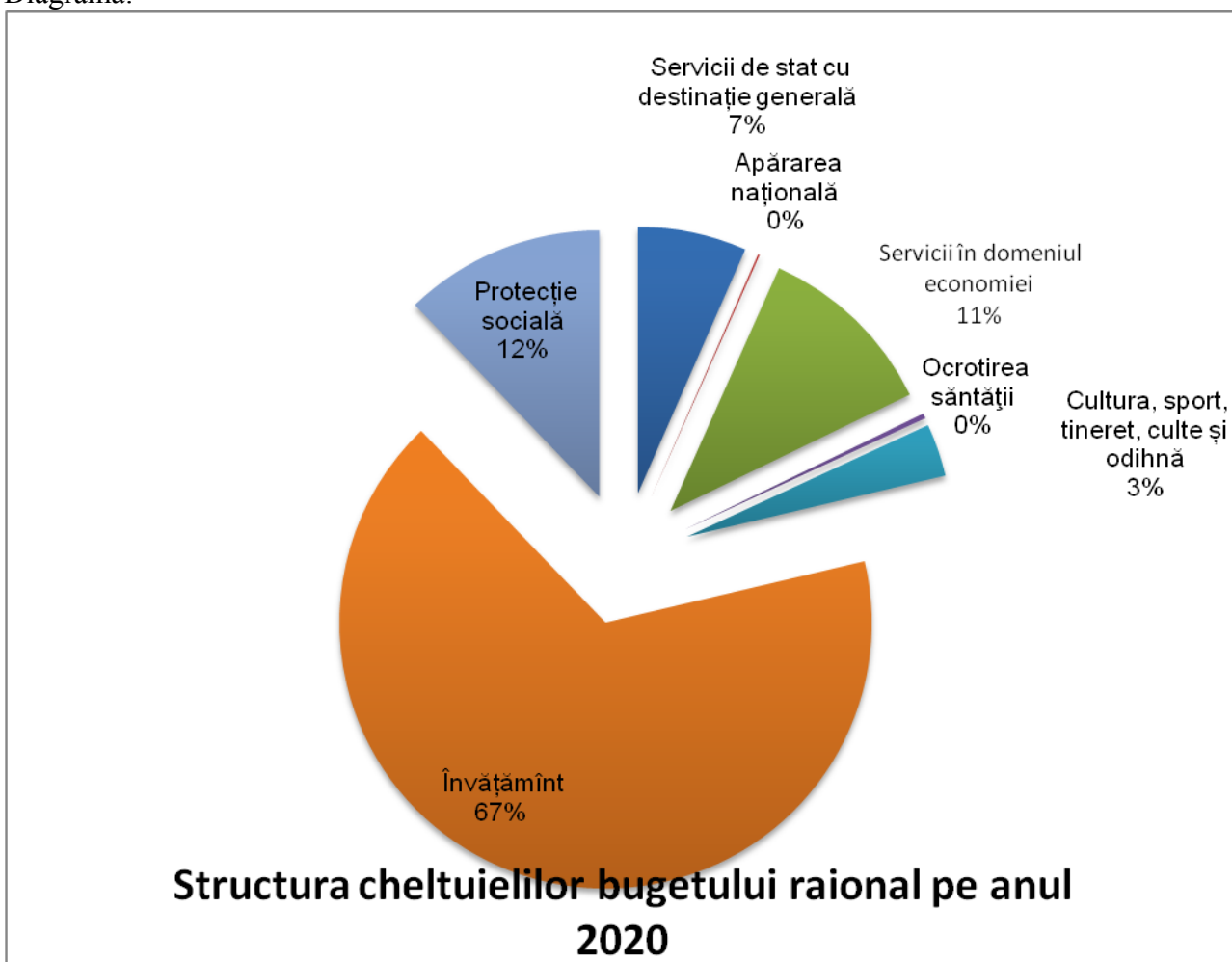
Denumirea grupelor principale	Gr. pr.	2019	2020	Devieri 2020/2019	
		aprobat	proiect	suma (mii lei)	%
		suma (mii lei)	suma (mii lei)	suma (mii lei)	%
1	2	3	4	5=4-3	6=4/3*100
Servicii de stat cu destinație generală	1	6913,7	8790,4	1876,7	127,1
Apărarea națională	2	159,6	118,1	-41,5	74,0
Servicii în domeniul economiei	4	9080,4	14834,6	5754,2	163,4
Ocrotirea sănătății	7	545	360	-185,0	66,1
Cultura, sport, tineret, culte și odihnă	8	3549	4399,2	850,2	124,0
Învățământ	9	76122,4	88910,7	12788,3	116,8
Protecție socială	10	13211	16325	3114,0	123,6
Total cheltuieli		109581,1	133738,0	24156,9	122,0

Structura cheltuielilor bugetului raional pe anul 2020 în aspect funcțional în valoare nominală și ca pondere în total se prezintă în tabela și diagrama de mai jos:

Tabel:

Denumirea grupelor principale	Gr.pr.	Proiect 2020, mii lei	Pondere în total, %
1	2	3	4
Servicii de stat cu destinație generală	01	8790,4	6,5
Apărarea națională	02	118,1	0,1
Servicii în domeniul economiei	04	14834,6	11,1
Ocrotirea sănătății	07	360	0,3
Cultura, sport, tineret, culte și odihnă	08	4399,2	3,3
Învățământ	09	88882,7	66,5
Protecție socială	10	16325	12,2
Total cheltuieli		133710,0	100,0

Diagramă:

Particularitățile cheltuielilor bugetului raional pentru anul 2020

Proiectul bugetului raional pe anul 2020 a fost elaborat la cheltuieli pe bază de programe și performanță, aplicînd clasificăția bugetară, aprobată prin ordinul Ministerului Finanțelor nr. 208 din 24.12.2015, precum și metodologia privind elaborarea, aprobarea și modificarea bugetului, aprobată prin ordinul Ministerului Finanțelor nr. 209 din 24.12.2015.

Mărimile alocațiilor propuse spre aprobare pentru anul 2020 sînt repartizate în anexa nr. 3 la proiectul deciziei bugetare pe grupe principale de cheltuieli, unde sunt specificate și resursele din care se vor finanța, precum și pe subprograme.

- **Bugete pe programe și performanță**

Pentru anul 2020 se propun spre finanțare din bugetul raional 29 subprograme, aprobate prin Dispoziția Președintelui raionului nr. 144 din 03.12.2019.

Bugetul fundamentat pe programe și performanță cuprinde toate resursele bugetare și se prezintă în tabelul nr. 4 la nota informativă "Sinteza programelor de cheltuieli ale bugetului raional". Acolo sunt formulate scopul și obiectivele fiecărui subprogram, indicatorii de performanță planificați, precum și sumele de cheltuieli pe activitățile prevăzute în cadrul fiecărui subprogram, cu detaliere pe articolele clasificăției economice. Informația privind scopul, obiectivele și indicatorii de performanță a fost elaborată de comun cu autoritățile publice (secțiile și direcțiile) responsabile de elaborarea programelor.

- **Prevederile proiectului de buget în aspect funcțional**

Serviciile de stat cu destinație generală

La acest compartiment sunt atribuite mijloace pentru asigurarea activității autorităților executive (Aparatul președintelui, Direcția Finanțe), Serviciului de deservire a clădirii administrative, Fondul de rezervă, deservirea datoriei) în sumă de 8790,4 mii lei. În această sumă sunt incluse cheltuielile pentru cotizațiile de membru al Euroregiunii Nistru 110,0 mii lei), plata indemnizației consilierilor pentru participare la ședințele Consiliului raional (50,0 mii lei), reparații capitale a clădirii consiliului raional (500,0 mii lei), procurarea autoturismelor de serviciu pentru Aparatul președintelui raionului (500,0 mii lei), Direcția finanțe (150,0 mii lei) și Secția construcții, gospodărie comunală și drumuri (150,0 mii lei). Fundamentarea pe programe a alocațiilor din acest compartiment este reflectată în tabelul nr.4 la nota informativă (subprogramele 0301; 0302; 0501; 0802; 1702).

Apărarea națională

În proiectul bugetului pe anul 2020 pentru asigurarea recrutării și încorporării cetățenilor în Armata Națională, au fost preconizate 118,1 mii lei, aici fiind incluse 40,0 mii lei pentru desfășurarea jocurilor militar-patriotice, precum și acțiunilor de comemorare a participanților la evenimentele din Afganistan, conflictul armat de pe Nistru și la lichidarea consecințelor catastrofei de la Cernobil. La estimarea cheltuielilor s-a ținut cont de prevederile Legii nr.1245-XV din 18 iulie 2002 cu privire la pregătirea cetățenilor pentru apărarea Patriei, Hotărârii Guvernului nr.77 din 31 ianuarie 2001 "Pentru aprobarea Regulamentului privind activitatea administrativ-militară și efectivul limită al organelor administrativ-militare" (cu completările ulterioare), Hotărârii Guvernului nr.631 din 23 mai 2003 "Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la evidența militară". Aceste chltuieli constau din plata pentru servicii medicale, cheltuieli de desfășurare a jocurilor militar-patriotice și de achiziționare a serviciilor de transport a recruților la activități de familiarizare cu Armata Națională, precum și cheltuielile de întreținere a Secției administrativ-militare. Aceste cheltuieli sînt specificate în tabelul nr. 4 la nota informativă (subprogramul 3104).

Servicii în domeniul economiei

La funcția „Servicii în domeniul economiei” sunt estimate cheltuieli în sumă totală de 14834,6 mii lei, care urmează să asigure activitatea următoarelor autorități:

- Direcția Economie: 612,7 mii lei;
- Serviciul Relații Funciare și Cadastru: 244,8 mii lei;
- Direcția Agricultură, Alimentație și privatizare: 598,9 mii lei;
- Secția Construcții, Gospodărie Comunală și Drumuri: 654,7 mii lei;

Tot aici sunt incluse cheltuielile de reparație și întreținere a drumurilor publice locale în sumă de 12723,5 mii lei. Fundamentare pe programe a bugetului din acest compartiment este prezentată în tabelul nr. 4 la nota informativă (subprogramele 5001; 5101; 6101; 6402; 6901).

Ocrotirea sănătății

Pentru susținerea programelor naționale și speciale în domeniul ocrotirii sănătății sînt preconizate mijloace în sumă de 360,0 mii lei, care urmează a fi utilizate pentru următoarele activități: a) la procurarea amestecurilor uscate pentru un număr mediu de 90 copii, în vîrstă de pînă la un an din familii social vulnerabile (260,0 mii lei), fiind așteptată o reducere a îmbolnăvirilor cu maladii de fon (anemii, rahitism); b) la susținerea donărilor de sînge (100,0 mii lei), care urmează a fi utilizate pentru stimularea donatorilor (ajutor material de 100 lei pentru suplimentarea pachetului alimentar) pentru circa 1000 donatori. Cheltuielile pentru programele din domeniul ocrotirii sănătății sînt în creștere față de nivelul anului 2019.

Repartizarea alocațiilor pentru ramura ocrotirea sănătății pe instituții este prezentată în anexa nr. 8 la proiectul deciziei, iar fundamentarea bugetului pe programe se prezintă în tabelul nr. 4 la nota informativă (subprogramul 8018).

Cultura, sport, tineret, culte și odihnă

Cheltuielile pentru funcția dată sînt estimate pentru anul 2020 în sumă de 4399,2 mii lei, mai mult cu 850,2 mii lei comparativ cu prevederile aprobate în anul bugetar 2019, din cauza creșterii cheltuielilor salariale, precum și alocațiilor pentru activitățile sportive.

Aceste cheltuieli sînt preconizate pentru realizarea a patru subprograme, specificate în tabelul nr. 4 la nota informativă (subprogramele 8501; 8502; 8602; 8603):

- *Politici și management în domeniul culturii*, implementate de Serviciul Cultură: 554,6 mii lei;
- *Dezvoltarea culturii*, care prevede desfășurarea activităților culturale și activitatea Orchestrei de muzică populară Rapsozii Nordului: 701,6 mii lei;
- *Sport*, care include activitățile sportive și funcționarea Școlii sportive: 2841,6 mii lei;
- *Tineret*, în cadrul căreia sînt planificate mijloace pentru editarea ziarului raional al tinerilor Stelele Nordului, pentru petrecerea diferitor ședințe cu tineretul, dar și pentru activitatea Centrului de tineret: 301,4 mii lei, inclusiv 50,0 mii lei pentru programul de granturi pentru inițiativele tinerilor.

În anul 2020 vor exista deficiențe la întreținerea școlii sportive, dat fiind faptul că transferurile din bugetul de stat pentru întreținerea școlii sportive nu acoperă necesarul de cheltuieli curente. Necătînd la solicitările suplimentare înaintate în mod regulamentar Ministerului Finanțelor la etapa prezentării proiectului de buget, problema nu a fost soluționată. În rezultat, transferurile alocate din bugetul de stat pentru finanțarea școlii sportive în anul 2020 sînt cu 346,3 mii lei mai mici decît minimul necesar. Astfel, cheltuielile de personal propuse pentru aprobare pe școala sportivă acoperă numai necesarul pe 10 luni, iar cheltuielile de întreținere sînt la limita minimă pentru asigurarea funcționării instituției. Neajunsul estimat de 346,3 mii lei se preconizează de-l negocia cu Ministerul Finanțelor pentru a fi suplimentat din bugetul de stat la rectificare.

Învățămîntul

La estimarea alocațiilor pentru compartimentul „Învățămînt” s-a ținut cont de prevederile:

- Codului educației al Republicii Moldova nr.152 din 17.07.2014;
- Hotărîrii Guvernului nr.868 din 08.10.2014 cu privire la finanțarea în bază de cost standard per elev cu utilizarea coeficienților de ajustare în modul stabilit de Guvern pentru instituțiile de învățămînt primar și secundar general, finanțate din bugetele unităților administrativ-teritoriale;
- Actelor legislative și normative care reglementează activitatea ramurii;
- Decizia Consiliului Raional nr. 7/5 din 18.12.2013 “Cu privire la finanțarea instituțiilor de învățămînt primar și secundar general în anul 2014”, prin care a fost aprobată lista școlilor mici care nu pot fi închise, deoarece va fi îngădit accesul copiilor la educație.

Cheltuielile pentru funcția de Învățămînt sînt repartizate pe 8 subprograme (tabelul nr. 4 la nota informativă, subprogramele 8801; 8802; 8803; 8804; 8806; 8813; 8814; 8815). Ele constituie 88910,7 mii lei, fiind în creștere comparativ cu cele precizate pentru anul 2019 (cu 12788,3 mii lei) din cauza majorării salariilor, care va avea loc de la 01.01.2020, creșterii prețurilor la bunuri și

servicii și sunt acoperite în cea mai mare parte din transferuri cu destinație specială de la bugetul de stat (83117,0 mii lei), precum și din contul resurselor colectate din servicii contra plată și chirie, dar și din mijloacele ce urmează a fi primite în anul 2020 de către două instituții de învățământ de la Fondul de Eficiență Energetică.

Implementarea subprogramului Educație timpurie este realizată de Gimnaziul-grădiniță Calarașovca și 2 școli primare-grădiniță (Codreni și Frunză). Pentru acest subprogram sunt alocate din bugetul de stat transferuri cu destinație specială.

Implementarea subprogramelor Învățământ primar, gimnazial și liceal este realizată de o rețea de 25 instituții de învățământ, din care: 4 licee, 18 gimnazii, 1 gimnaziu-grădiniță și 2 școli primare-grădiniță. Pentru aceste subprograme sunt calculate transferuri cu destinație specială, inclusiv transferuri categoriale calculate conform formulei în bază de cost standard per elev.

Bugetele instituțiilor de învățământ primar și secundar general sînt specificate în anexa 10 la proiectul deciziei și au fost calculate conform prevederilor Hotărîrii Guvernului nr. 868 din 08.10.2014. Volumul alocațiilor pentru o școală concretă se determină reieșind din normativul valoric pentru un elev ponderat de 13247 lei și normativul valoric pentru o instituție de 714837 lei cu aplicarea coeficientului 0,98. Numărul elevilor în instituțiile de învățământ primar și secundar este de 3796 elevi, cu 28 elevi mai puțin decît în anul 2019.

Calculul bugetelor instituțiilor de învățământ este reflectat în tabelul 6 la prezenta notă explicativă.

În afară de mijloacele din transferuri cu destinație specială și resursele colectate de instituții, se mai repartizează 358,1 mii lei instituțiilor de învățământ (din resursele cu caracter general), pentru alimentarea a 187 elevi ai claselor V-VI din familii social vulnerabile pentru tot anul bugetar 2020.

În anul 2020 pentru deservirea copiilor cu cerințe educaționale speciale din școli, se formează fondul educației incluzive în mărime de 2% din suma transferurilor categoriale (1367,3 mii lei) și din soldul disponibil la cont la 01.01.2020 (28,0 mii lei), din care 1361,2 mii lei se repartizează prin școli pentru salarizarea cadrelor didactice de sprigin iar 34,1 mii lei vor fi repartizate pe parcursul anului 2020 la propunerea Direcției învățământ.

Ținem să menționăm, că componenta raională calculată conform formulei constituie 5965,2 mii lei, din care 4942,9 mii lei se repartizează conform anexei 11 la proiectul deciziei, iar mijloacele nerepartizate din componenta raională în mărime de 1022,3 mii lei vor fi distribuite instituțiilor de învățământ la propunerea Direcției învățământ, în conformitate cu Regulamentul aprobat de Guvern.

Mijloacele din componenta raională sunt repartizate pentru acoperirea deficitului școlilor primare-grădinițe și gimnaziilor cu statut de „școală mică ce nu poate fi închisă” (2520,6 mii lei); pentru procurarea mijloacelor fixe (700,0 mii lei) sunt repartizate Serviciului transport elevi pentru procurarea unui autobus școlar necesar la transportarea elevilor din satul Codreni la Gimnaziul Vălcineț. Transportarea elevilor în raion se organizează în 8 instituții, cu 7 unități de transport proprii de către serviciul „Transport elevi”. În aceste scopuri, din componenta raională sunt alocați 1615,3 mii lei, iar din serviciile contra plată (compensarea de către alte instituții a cheltuielilor de transportare a elevilor la diferite concursuri, excursii), serviciul „Transport elevi” planifică să colecteze 105,0 mii lei.

Este necesat de menționat, că în suma alocațiilor prevăzute pentru învățământul gimnazial, în afară de mijloacele calculate din transferuri categoriale, mai sînt repartizate din transferuri cu destinație specială 407,8 mii lei pentru acoperirea cheltuielilor legate de studierea limbilor minorităților naționale, care sînt repartizate la două instituții de învățământ.

De asemenea, din contul transferurilor cu destinație specială pentru învățământ sunt alocate 3115,6 mii lei pentru alimentația gratuită a elevilor claselor primare. Din ele 3091,3 mii lei sunt repartizate instituțiilor de învățământ conform numărului de elevi, iar 24,3 mii lei rămîn în rezervă pentru a fi repartizate în caz de modificare a numărului de copii. La fel, suplimentar la transferurile categoriale mai sînt repartizate transferuri cu destinație specială pentru învățământ în sumă de 822,0 mii lei în scopul achitării compensațiilor cadrelor didactice, din care 798,0 mii lei se repartizează pe instituții de învățământ, iar 24,0 mii lei rămîn în rezervă pentru repartizare în caz de majorare a numărului pedagogilor.

Pentru anul 2020 cincisprezece instituții de învățământ au un deficit bugetar calculat în sumă totală de 6599,8 mii lei, care potrivit Regulamentului aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 868 din 08.10.2014 nu poate fi acoperit din componenta raională. Aceste școli sînt:

Nr. d/o	Denumirea instituției	Suma deficitului calculat, mii lei
1	Gimnaziul-gădiniță Calarașovca	379,1
2	Gimnaziul „Emil Loteanu” s. Clocușna	235,5
3	Gimnaziul „Vitalie Tonu” s. Dîngeni	351,2
4	Gimnaziul Grinăuți-Moldova	481,4
5	Gimnaziul Hădărăuți	295,2
6	Gimnaziul Lencăuți	425,9
7	Gimnaziul „Ștefan cel Mare” s. Lipnic	140,1
8	Gimnaziul Mihălășeni	721,8
9	Gimnaziul Mereșeuca	430,9
10	Gimnaziul „Alexandru Groppa” s. Verejeni	297,7
11	Gimnaziul Vălcineț	302,3
12	Gimnaziul Rujnița	619,0
13	Liceul teoretic „Gheorghe Biruitorul”, or. Ocnița	718,4
14	Liceul teoretic „Mihai Eminescu” or. Otaci	493,8
15	Liceul teoretic „Constantin Stamati” s. Ocnița	707,5
	Total	6599,8

În proiectul bugetului raional nu sînt rezervate mijloace pentru acoperirea acestor deficite. Astfel, se impune necesitatea de a apela la autoritățile centrale pentru identificarea unor soluții:

1. Majorarea alocațiilor din bugetul de stat prin ajustarea normativelor valorice per elev și per instituție, sau
2. Sprijinirea și încurajarea de la nivel central a măsurilor de optimizare a rețelei instituțiilor de învățământ.

Pentru educația extrașcolară și susținerea elevilor dotați sînt prevăzute 8023,8 mii lei, care vor fi valorificate de 4 instituții extrașcolare. În această sumă sînt incluse și 591,3 mii lei pentru odihna de vară a 160 copii, din care 40 copii din familii social vulnerabile se vor odihni gratis, iar ceilalți contra plată de 250 lei pentru un schimb. Tot în această sumă sunt incluse cheltuielile de salarizare a 4 unități de paznici și 0,25 unități de administrator pentru clădirile fostei școli auxiliare din satul Grinăuți-Moldova, care a fost transmisă în proprietatea UAT de nivelul II din raion pentru organizarea odihnei de vară.

Direcția Învățământ va implementa subprogramele „Politici și management în domeniul educației” și „Curriculum”, iar Centrul metodic și Serviciul asistență psihopedagogică vor asigura implementarea subprogramului „Servicii generale în educație”.

Protecție socială

Alocațiile pentru protecție socială în proiectul bugetului pe anul 2020 s-au prevăzut în suma totală de 16325,0 mii lei, cu 3114,0 mii lei mai mult față de suma aprobată pe anul 2019. O parte din cheltuielile pentru asistență socială vor fi acoperite din transferuri cu destinație specială:

- 1101,4 mii lei compensațiile pentru serviciile de transport;
- 1062,7 mii lei indemnizațiile pentru copiii înfiați și copiii orfani și rămași fără îngrijire părintească, luați sub tutelă (curatelă);
- 265,6,0 mii lei alocații pentru susținerea tinerilor specialiști în instituțiile de învățământ;
- 155,1 mii lei prestații sociale pentru copiii plasați în serviciile sociale (acordarea banilor de buzunar).

În domeniul protecției sociale din bugetul raional vor fi finanțate 5 subprograme (9001; 9006; 9010; 9012; 9019), elementele cărora sînt reflectate în tabelul nr. 4 la nota informativă și care vor fi implementate de 8 instituții specializate (inclusiv aparatul Direcției asistență socială și protecția familiei), cu un efectiv de 168,75 unități de personal.

În bugetul raional vor fi incasate 975,3 mii lei din Fondul de susținere a populației, care vor fi utilizate pentru asigurarea pachetului minim de servicii sociale, după cum urmează:

- Susținerea serviciului de asistență personală – 196,5 mii lei;
- Serviciul social sprijin pentru familii cu copii – 583,7 mii lei;
- Serviciul social suport monetar – 195,1 mii lei.

Totodată, din resursele cu caracter general ale bugetului raional, se alocă pentru susținerea serviciului asistență personală 1758,3 mii lei.

Mijloacele în sumă de 60,0 mii lei planificate pentru incasare din taxa de la cumpărarea valutei străine de către persoanele fizice în casele de schimb valutar se planifică a fi utilizate pentru funcționarea cantinei sociale sau acordarea pachetelor alimentare persoanelor vulnerabile.

În scopul facilitării examinării proiectului bugetului, precum și pentru a pune la dispoziție o informație mai detaliată decît cea prevăzută în proiectul deciziei și anexele la el, la prezenta notă informativă anexăm următoarele tabele:

Tabelul 1. Structura bugetului raional conform clasificăției economice;

Tabelul 2. Veniturile bugetului raional conform clasificăției economice;

Tabelul 3. Cheltuielile bugetului raional conform clasificăției funcționale;

Tabelul 4. Sinteza programelor de cheltuieli ale bugetului raional pe anul 2020;

Tabelul 5. Informație privind efectivul de personal pe instituții bugetare;

Tabelul 6. Calculul bugetelor instituțiilor de învățămînt primar, gimnazial și liceal.

Tabelul 7. Repartizarea pe instituții a alocațiilor pentru alimentarea elevilor din familii social-vulnerabile pentru anul 2020.

Șeful Direcției finanțe

Constantin Gudima